

Tekoäly varhaiskasvatuksessa ja koulutuksessa - lainsäädäntö ja suositukset

OPH-4945-2024

www.lausuntopalvelu.fi

AMKEN lausunto Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen tekoälyn tukimateriaalista

1. Johdantoluku, veloitteet lainsäädännön pohjalta ja suositukset

1) Miten selkeää ja ymmärrettävää teksti on? 2) Miten hyvin tekstissä on huomioitu keskeiset näkökulmat ja olennaiset asiat? 3) Mihin konkreettisiin kysymyksiin toivotte vielä vastauksia?

Teksti on selkeää ja ymmärrettävää. Siinä on huomioitu keskeiset näkökulmat ja olennaiset asiat. Suosituksista erityisesti ”Tekoälyn ja oppimisanalytiikan ensisijainen käyttökohde on tukea pedagogisia menetelmiä ja tuoda uusia mahdollisuuksia oppimisen, opetukseen ja ohjaukseen sekä hyvinvoinnin tukemiseen” linjaa hyvin koulutuksen järjestäjän roolia tekoälyn hyödyntämisessä. Toimintatavoista on kuitenkin sovittava tarkemmin varsinkin ammatillisen koulutuksen näyttötilanteiden osalta. Amatillisen koulutuksen järjestäjät tarvitsevat tukea ja ohjausta asiaan liittyen. Lisäksi jo tekoälyä koskevien säädösten pohjalta muotoilluissa veloitteissa ja reunaehdoissa olisi hyvä tuoda esille, mitä koulutuksen järjestäjän odotetaan käsittelevän opetuksessa tekoälyyn liittyen.

2. Mitä tekoäly on?

1) Miten selkeää ja ymmärrettävää teksti on? 2) Miten hyvin tekstissä on huomioitu keskeiset näkökulmat ja olennaiset asiat? 3) Mihin konkreettisiin kysymyksiin toivotte vielä vastauksia?

Teksti on selkeää ja ymmärrettävää. Siinä on huomioitu keskeiset näkökulmat ja olennaiset asiat.

3. Tekoälyn virhepäätelmät ja vinoumat

1) Miten selkeää ja ymmärrettävää teksti on? 2) Miten hyvin tekstissä on huomioitu keskeiset näkökulmat ja olennaiset asiat? 3) Mihin konkreettisiin kysymyksiin toivotte vielä vastauksia?

Teksti on selkeää ja ymmärrettävää. Siinä on huomioitu keskeiset näkökulmat ja olennaiset asiat. Taulukko tekoälyn vinoumista ja virhepäätelmistä konkretisoi tekstiä. Sanavalinnat toimivat hyvin, erityisesti kohderyhmä, eli koulutuksen järjestäjien henkilöstö, huomioiden.

4. EU:n tekoälyasetus

Mihin konkreettisiin kysymyksiin toivotte vielä vastauksia?

EU:n elokuussa 2024 voimaan astuneen tekoälyasetuksen vaatimukset ja veloitteet ovat kannatettavia, mutta ammatillisen koulutuksen järjestäjät tarvitsevat tietoa ja ohjeistusta asetuksen käytännön soveltamisessa. Tekstin johdannossa on myös listattu lainsäädäntöön perustuvia veloitteita, joiden soveltamiseen tarvitaan niin ikään tukea.

5. Tietosuoja ja yksityisyys

Mihin konkreettisiin kysymyksiin toivotte vielä vastauksia?

Tietosuojan ja yksityisyyteen liittyvät kysymykset askarruttavat ammatillisen koulutuksen järjestäjiä. Tukimateriaali täydennettynä Opetushallituksen tietosuojaoppaalla antaa viitekehyksen, jonka pohjalta kysymyksiä nousee käytännön työn myötä, esimerkiksi tietosuojan liittyvien vastuukysymysten tiimoilta.

Mitä muita mahdollisia huomioita haluat tuoda esiin?

Tietosuojan vaikutustenarvioinnin osalta olisi hyvä syventää tukimateriaalin sisältöä. Amatillisen koulutuksen järjestäjät tarvitsevat kuvausta prosesseineen ja toimintaohjeineen. On olennaista selvittää, missä tilanteissa ja miten arviointi on käynnistettävä. Lisäksi on hyvä huomioida, että tukimateriaali on laadittu varsin laajalle kohderyhmälle, jolloin alakohtaisia toimintaohjeita ei ole käsitelty.

Ammattiosaamisen kehittämissyhdistys AMKE ry

Veli-Matti Lamppu
toimitusjohtaja

Peter Pahlman
asiantuntija

Lisätiedot: asiantuntija Peter Pahlman, 040 015 1324, peter.pahlman@amke.fi